

ลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพ กับความมั่นคงของประเทศไทย

มนู วัลยะเพ็ชร*

วิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่เราเรียนมาตั้งแต่เด็กจนโต ซึ่งหมายถึงว่าเราเรียนกันตั้งแต่ในชั้นประถมศึกษาจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา ในขณะที่กล่าวได้ว่าแทบทุกมหาวิทยาลัยเปิดการสอนภูมิศาสตร์ในระดับวิชาเอกหรือมีภาควิชาภูมิศาสตร์กัน ก็ใคร่ขอทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของวิชาภูมิศาสตร์แต่เพียงหยาบ ๆ โดยอาจกล่าวว่าเป็นการศึกษาถึงการพรรณนาและการวิเคราะห์ถึงสถานะของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นที่อยู่บนผิวพื้นพิภพ ในปัจจุบันภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์กันอย่างชนิดแยกกันไม่ออกกับปัญหาต่าง ๆ ของโลก ของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาใหญ่ น้อยอย่างไร หรือปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงที่มีความสำคัญต่อประเทศในยามนี้ ดังที่จะได้กล่าวต่อไปก็ตาม

ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่าง

ประเทศไทยตั้งอยู่บนแหลมอินโดจีน ในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศต่าง ๆ ดังนี้คือ ประเทศสหภาพพม่าอยู่ทางเหนือ ตะวันตกเฉียงเหนือ และทิศตะวันตก ประเทศลาวอยู่ทางทิศเหนือ ประเทศกัมพูชาอยู่ทางทิศตะวันออก และประเทศมาเลเซียอยู่ทางทิศใต้ นับว่าฐานะที่ตั้งของ

ประเทศไทยอยู่ในรูปของพื้นที่ที่อยู่ในวงกระหนาบของประเทศลาวและกัมพูชา ซึ่งเป็นประเทศคอมมิวนิสต์ ซึ่งจะเป็นผลกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงของประเทศไทยใน การที่ประเทศเพื่อนบ้านตกอยู่ในอิทธิพลของ ผู้รุกรานโดยเฉพาะกรณีประเทศกัมพูชาในขณะนี้

* คณบดีคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และอุปนายกสมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย

ในด้านขนาด ประเทศไทยมีเนื้อที่ประมาณ ๕๑๔,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๐๐,๑๙๘ ตารางไมล์ พื้นที่ของประเทศเรานี้ขนาดนี้หากถือตามเกณฑ์ของภูมิศาสตร์การเมืองแล้วจัดว่าเป็นประเทศที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ (Large Size) ซึ่งเมื่อเทียบส่วนกับพลเมืองทั้งหมด ประมาณ ๔๕ ล้านคนเศษ เฉลี่ยแล้วในหนึ่งตารางกิโลเมตรมีประชากรอาศัยอยู่เพียงประมาณ ๘๐ คน นับว่าไม่ค่อยได้สัดส่วนเท่าใดนัก ทั้งมีพื้นที่ว่างเปล่าอีกเป็นจำนวนมาก และมีพื้นที่ๆ จะต้องปรับปรุงพัฒนาอีกมาก เช่นเดียวกันในแง่ของการป้องกันประเทศโดยเฉพาะการก่อตัวของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในปัจจุบันที่อาศัยพื้นที่ป่าเขาทุรกันดารเป็นบริเวณหลบซ่อนและฐานในการปฏิบัติการก็ย่อมทำได้ยากยิ่งปรากฏว่าเรามีพื้นที่และเขตทำงานของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์แพร่สะพัดอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ก็ยิ่งทำให้การปราบปรามของฝ่ายรัฐบาลยุ่งยากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามขนาดของประเทศให้คุณในข้อที่สามารถแยกกำลังกระจัดกระจายกันออกไปหลบอันตรายได้ แม้ว่าประเทศไทยเรามีพื้นที่ของรัฐขนาดใหญ่ดังกล่าวแล้ว แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่เป็นอธิปไตยมหาอำนาจ หรือ มีอำนาจมาก จะเห็นว่า

ประเทศไทยมีขนาดเล็กมาก ดังเช่นสหภาพโซเวียตมีพื้นที่ ๘,๕๙๘,๔๔๐ ตารางไมล์ สหรัฐอเมริกา ๓,๖๑๕,๒๐๔ ตารางไมล์ จีน ๓,๘๐๑,๔๐๐ ตารางไมล์ หรือบราซิลมีเนื้อที่ ๓,๒๘๗,๑๙๕ ตารางไมล์ ซึ่งประเทศเหล่านี้มีความคุ้มครองในตัวเองอย่างสูง หากถูกรุกรานด้วยกำลังที่เหนือกว่าช่วงขณะก็ยังมีพื้นที่พอสำหรับการถอยเพื่อการตั้งรับ เมื่อถูกโจมตีให้พ่ายแพ้ในบางบริเวณก็สามารถใช้วิธียอมเสียพื้นที่เพื่อให้ได้เวลาสำหรับการพร้อมรบของตนได้ดังนั้นสำหรับประเทศไทยเรา เราอาจไม่สามารถรับการโจมตีด้วยกำลังที่เหนือกว่าได้นาน เพราะเราไม่มีพื้นที่กว้างขวางพอที่จะถอยไปตั้งตัวได้เหมือนกับประเทศเหล่านั้น

ในด้านรูปร่างของประเทศ ประเทศไทยมีรูปร่างคล้ายขวานโบราณ กระบวยตักน้ำ ซ่อคอกไม้ ซึ่งมีส่วนที่เป็นด้ามยื่นออกไป รูปร่างในลักษณะนี้เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Panhandle โดยส่วนที่เป็นด้ามทอดยาวลงไปทางทิศใต้ ก่อให้เกิดเป็นทางเปิด จึงเป็นจุดอ่อนในการป้องกันหากข้าศึกมีกำลังเหนือกว่าก็อาจยึดพื้นที่นี้ได้โดยง่ายดังใน พ.ศ. ๒๔๘๔ ที่ญี่ปุ่นบุกประเทศไทยก็สามารถถยกพลขึ้นบกได้ ฉะนั้นการป้องกันพื้นที่ส่วนนี้

จึงควรวางกำลังทางเรือเป็นหลัก นอกจากนั้นพื้นที่ในลักษณะนี้อาจถูกข้าศึกตีขาดได้ในระยะแรกแห่งการสงคราม ส่วนพื้นที่ตอนบนของประเทศเกือบเป็นรูปสี่เหลี่ยม พื้นที่ส่วนนี้อยู่ติดกับภาคพื้นดิน การป้องกันจึงเหมาะแก่การใช้กำลังทางบกเป็นหลักโดยใช้กำลังร่วมกับกำลังทางอากาศและทางเรือ

ลักษณะภูมิประเทศ แนวพรมแดน ช่องทางออก และเส้นทาง

ลักษณะภูมิประเทศนับว่าเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มหรือลดความสามารถของรัฐในการป้องกันหรือรุกราน สำหรับประเทศเราอาจแยกพิจารณาเป็นภาค ๆ ได้ดังนี้

ภาคเหนือ เป็นบริเวณภูเขามากกว่าภาคอื่น ประกอบด้วยเขาต่าง ๆ เช่น เขาฝิ-ปันน้ำ เขาพุดตาล เขาถนนธงชัย เขาหลวง พระบาง เขาแดนลาว ฯลฯ ส่วนบริเวณระหว่างเขาต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นที่ราบแคบ ๆ ซึ่งเรียกว่า ที่ราบระหว่างเขา สำหรับเขาต่าง ๆ เหล่านี้นับว่าเป็นกำแพงกั้นการรุกรานทางพื้นดิน และบีบบังคับให้ฝ่ายข้าศึกจำเป็นต้องเคลื่อนที่ในเส้นทางจำกัด ทำให้เราสามารถควบคุมสกัดกั้นการเคลื่อนที่ได้ เช่น อุตรดิตถ์ และตาก เป็นต้น

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นบริเวณที่ราบสูง มีแนวเขาโคราช และแนวเขาสนกำแพงเป็นกรอบล้อมอยู่ทางตะวันตกและทางด้านใต้ตามลำดับ เพื่อช่วยในการต้านทานการรุกรานเข้าสู่ภาคกลางของประเทศ

ภาคกลาง เป็นที่ราบขนาดใหญ่ที่สุดและเป็นเขตหัวใจสำคัญที่สุดของประเทศ ทางตะวันตกขนานด้วยทิวเขาตะนาวศรี ส่วนด้านตะวันออกเฉียงเหนือล้อมรอบด้วยแนวเขาโคราชและเขาสนกำแพง ที่ราบนี้มีแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำสำคัญสายอื่น ๆ ไหลผ่าน มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ไม่มากนัก พื้นที่นี้จัดว่ามีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นแหล่งที่มีประชากรอยู่หนาแน่นที่สุดในประเทศโดยเฉพาะส่วนที่เป็นที่ราบลุ่มภาคกลางตอนใต้ กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นนครหลวงของประเทศก็อยู่ทางตอนใต้ของเขตนี้ ซึ่งปรากฏว่าเป็นศูนย์กลางที่สำคัญที่สุดของประเทศแทบทุกด้านไม่ว่าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหาร ดั่งนี้จังหวัดสำคัญที่อยู่โดยรอบที่จะรักษานครหลวงไว้ได้ก็มีนครสวรรค์และสระบุรีซึ่งอยู่ทางเหนือ ทางด้านตะวันตกก็มีราชบุรีและทางตะวันออกก็มีปราจีนบุรี

ภาคตะวันออก ก็มีทิวเขาสนกำแพง อยู่ทางเหนือ ทางใต้ก็มีเทือกเขาจันทบุรีและ เทือกเขาบรรทัด ทำให้เกิดช่องวัฒนาซึ่งเป็น พื้นที่ติดต่อกับพื้นที่ฉนวนไทย จัดว่าเป็นช่องทางสำคัญที่สุดที่พุ่งจากเวียดนามใต้และกัมพูชา เข้าสู่กรุงเทพมหานคร สำหรับที่ราบชายฝั่ง ก็ต้องระวังการตัดขาดของข้าศึก

ภาคตะวันตก เป็นบริเวณภูเขา ทะนาวศรีอันกว้างใหญ่ ซึ่งทำให้ประเทศพม่า กับประเทศไทยแบ่งแยกออกจากกันอย่าง ชัดเจน นับว่าเป็นเครื่องกีดขวางธรรมชาติของ ประเทศได้อย่างดี ดังนั้นการรักษาช่องทางหรือ ช่องผ่าน (Pass) ต่าง ๆ ไว้จึงมีความจำเป็น

ภาคใต้ ทางด้านตะวันตกมีทิวเขา ภูเก็ต ทางแถบตอนกลางมีทิวเขานครศรีธรรมราชทอดผ่าน มีลักษณะยาว มีช่วงติด ต่อกับแนวเขาซึ่งแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย ส่วนด้านตะวันออกก็เป็นที่ราบชายฝั่ง ด้วยเหตุนี้พื้นที่ระหว่างแนวเขา ทั้งสองฝั่งกล่าวจะช่วยให้เราสามารถหาความปลอดภัยได้ แต่ในขณะที่เดียวกันแนวเขาทั้งสองนี้ช่วยให้เกิดการเคลื่อนที่ติดต่อของผู้ก่อ การร้ายระหว่างพื้นที่อยู่ ส่วนที่ราบชายฝั่ง ทะเลที่มีส่วนกว้างมากนั้น จะส่งเสริมข้าศึกส่ง กำลังขนาดใหญ่ และตัดขาดได้ในระยะแรก

แห่งการสงคราม นอกจากนั้นบริเวณแนวเขา ที่ขึ้นอยู่กับระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียก็กลายเป็น แหล่งหลบซ่อนและสร้างฐานกำลังของผู้ ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ และในพื้นที่บางส่วน ก็ได้กลายเป็นแหล่งส่งสมกำลังของขบวนการแบ่งแยกดินแดนไป

แนวพรมแดน เป็นเขตแดนที่ไปถึง ธิปไตยของรัฐ แนวพรมแดนจะมีอิทธิพล ต่อการป้องกันอธิปไตยของรัฐได้มากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะทางธรรมชาติ และ สภาพของแนวพรมแดนเป็นที่ตั้งทางเหนือ และตะวันตกมีทิวเขาขนาดใหญ่กัน ทำให้มี ช่องทางติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านจำกัด ทางตะวันออกเฉียงเหนือมีแม่น้ำโขงกัน แต่ ไม่ได้เป็นสิ่งกีดขวางในการเคลื่อนกำลัง จำนวนมากได้โดยเฉพาะในฤดูแล้ง ทั้งนี้ เพราะกองทัพในปัจจุบันมีอุปกรณ์ในการ ขนส่งและการข้ามอย่างดี ข้าศึกสามารถใช้ เส้นทางต่าง ๆ ตลอดใช้เส้นทางถนนมิตร ภาพเข้าสู่ภาคกลางและกรุงเทพมหานครได้ อย่างไรก็ตามการที่ประเทศเราสร้างเส้นทาง คมนาคมที่มีคุณภาพดี และมีการเชื่อมโยงกัน มากพอสมควร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนสร้างถนนยุทธศาสตร์เลียบลำน้ำโขง ในหลายจุดจะทำให้เราได้เปรียบข้าศึกในการ

ตั้งรับมากกว่า ส่วนด้านตะวันออกหรือเขต
ฉนวนไทย จากบริเวณชายแดนด้านอรัญ-
ประเทศ เข้าสู่จังหวัดปราจีนบุรี จะสามารถ
บุกเข้ามาด้วยกำลังมากได้ อีกทั้งบริเวณนี้
อยู่ห่างจากนครหลวงไม่มากนัก ก็จำเป็นต้อง
มีการป้องกันอย่างเข้มงวด สำหรับภาคใต้มี
ชายฝั่งจดทะเลเกือบทั้งสิ้น แม้มิทิวเขาถนนเป็น
แนวพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย
ซึ่งทิวเขาเป็นแหล่งช่องลมของผู้ไม่ประสงค์
ดีต่อประเทศไทยดังกล่าวแล้ว แต่กำลังศึก
ขนาดใหญ่อาจใช้กำลังทางเรือโดยเฉพาะ
หน่วยนาวิกโยธินร่วมกับกำลังทางอากาศได้
ด้วยเหตุนี้ในภูมิภาคนี้จึงเป็นจุดสำคัญในการ
เตรียมป้องกันในระยะแรกที่เกิดสงครามขึ้น

ในด้านการช่างและเส้นทางทางบ้าน
พม่ามีเส้นทางที่เข้าประเทศไทยได้ค่อนข้าง
สะดวกนั้นได้แก่

๑. เส้นทางอำเภอแม่สาย จังหวัด
เชียงราย ซึ่งอยู่ตรงกับท่าซุ้เหล็กของพม่า
เป็นเส้นทางถนนแม้อ่อนข้างแคบแต่ก็ไปมา
ได้สะดวกจากรัฐฉานถึงท่าซุ้เหล็กผ่านอำเภอ
แม่สายถึงเชียงรายได้สะดวก

๒. ช่องทางพระเจดีย์สามองค์ เป็น
เส้นทางที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดกาญจน-
บุรี กับเมืองเมะลาลังของสหภาพพม่า เส้น

ทางนี้เชื่อมทางรถไฟจากจังหวัดกาญจนบุรีไปยัง
อำเภอไทรโยค แต่จากนี้เป็นเส้นทางถนนดิน
รถยนต์แล่นไปได้จนถึงอำเภอสังขละ แต่ต่อ
จากนั้นจนถึงช่องค่านเจดีย์สามองค์จะเป็นทาง
เกวียน ส่วนระหว่างบริเวณช่องค่านเจดีย์
สามองค์กับเมืองเมะลาลังมีทางรถยนต์

๓. ฝั่งทะเลตะวันออก แถบจังหวัด
ระนองกับวิคตอเรียพอยต์ด้านพม่า เส้นทาง
นี้นับว่าสามารถติดต่อเข้าออกได้พอสมควร

๔. ด้านพรมแดนติดต่อกับกัมพูชา
ลักษณะเป็นที่ราบโล่ง ทำให้ฝ่ายรุกราน
สามารถบุกเข้ามาด้วยกำลังทางบกเป็นจำนวน
มากได้ มีเส้นทางที่สามารถเข้าสู่ประเทศไทย
ได้สามทางคือ ทางช่องจอมเป็นช่องทางใหญ่
อยู่ที่จังหวัดสุรินทร์ ด้านกัมพูชาก็มีเส้นทาง
ติดต่อกับศรีโสภณได้ ช่องทางที่สองคือช่อง
วัฒนา จักว่าเป็นช่องทางใหญ่ มีทั้งถนน
และทางรถไฟเชื่อมระหว่างประเทศไทยกับ
กัมพูชาที่อำเภออรัญญประเทศ ช่องทางนี้
นับว่ามีความสำคัญ และมีอันตรายมากที่สุด
และจักว่าเป็นเส้นทางที่สำคัญยิ่งกว่าเส้นทาง
ใดๆ ทั้งหมด ช่องทางออกที่สามได้แก่ ฝั่ง
ทะเลด้านจังหวัดตราด นับว่าเป็นเส้นทางที่
ฝ่ายรุกรานอาจเปิดการจู่โจมเพื่อทำลายขวัญได้

๕. ถนนตะวันออกเฉียงเหนือก็มีช่องทางที่สำคัญคือ ช่องทางเมืง ซึ่งเป็นช่องทางติดต่อระหว่างอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี กับตำบลปากเซในประเทศลาว เป็นเส้นทางใหญ่ มีถนนถาวรติดต่อกันได้ ส่วนอีกบริเวณหนึ่งซึ่งอยู่ตอนบนคือ ส่วนตอนที่มีลำน้ำโขงกั้นอยู่บริเวณจังหวัดเลยกับแขวงล้านช้างของประเทศลาว เป็นตอนที่ไม่ม่เครื่องกั้นกีดขวางแต่ประการใด และลำน้ำนี้เป็นลำน้ำขนาดเล็กและตื้น ในฤดูแล้งน้ำมีน้อยและลุ่มขำได้ มีบางตอนเท่านั้นที่มีป่าทึบเป็นเครื่องขวางตามธรรมชาติ จึงกล่าวได้ว่าบริเวณนี้เป็นจุดอ่อนที่ข้าศึกเข้ามาถึงตัวเราได้

๖. ถนนใต้ พรมแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย ปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นภูเขาซึ่งประกอบด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่อันหนาทึบ มีบางตอนที่เป็นราบระหว่างช่องเขา และทั้งสองประเทศได้ร่วมกันบูรณะเส้นทางคมนาคมภายในของตนให้เข้ามาเชื่อมติดต่อกันได้ เช่น ช่องทางอิทมา ซึ่งเป็นช่องทางระหว่างภูเขาคาราคีรี อันมีถนนถาวรขนาดใหญ่ตัดผ่านจากอำเภอหาดใหญ่ ไปยังอำเภอสะเตกา จังหวัดสงขลา ตรงเส้นเขตแดนที่อำเภอสะเตกา มีด่านตรวจคนเข้าเมือง ซึ่ง

ถนนนี้จะบรรจบกับถนนของประเทศมาเลเซีย และสามารถเดินทางไปยังส่วนใต้สุดของประเทศมาเลเซียได้ อีกช่องทางหนึ่งคือช่องทางเมราพิศ ซึ่งเป็นช่องทางระหว่างภูเขาคาราคีรีเช่นเดียวกัน หากแต่อยู่ในจังหวัดยะลา และมีพรมแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซียตรงอำเภอเบตง เลยเขตพรมแดนไทยไปแล้วก็จะมีถนนติดต่อไปจนถึงเมืองสุโขทัยธานี และเชื่อมกับเส้นทางที่จะไปยังส่วนใต้สุดของประเทศมาเลเซียเหมือนกัน นอกจากนั้นแล้วเรามีเส้นทางรถไฟซึ่งแยกจากชุมทางหาดใหญ่ไปทางทิศตะวันออก เพื่อเชื่อมมาเลเซีย ณ ชายแดนที่เมืองสุโขทัย และจากชุมทางหาดใหญ่ไปทางทิศตะวันตก เพื่อเชื่อมมาเลเซียตรงชายแดนที่เมืองปากดิงเบซาร์

จากการพรรณนาและการวิเคราะห์ลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว แม้ว่าลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพต่าง ๆ เหล่านี้จะให้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจในยามปกติได้อย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันก็ย่อมมีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้ทั้งในยามปกติและยามไม่สงบได้ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. **ภาคเหนือและภาคตะวันตก** นับว่ามีลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพที่ทุรกันดารอยู่มาก แม้มีเส้นทางสามารถติดต่อกับประเทศไทยได้ แต่ก็จัดว่าอยู่ในขั้นจำกัด ประกอบกับสภาพพม่ามีสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทยเป็นอย่างดีตลอดมา จึงทำให้เป็นที่น่าจะไว้วางใจได้ แต่สิ่งที่ทราบกัน สภาพพม่ายังประสบปัญหาเกี่ยวกับกบฏกลุ่มต่างๆ อันได้แก่ กบฏกลุ่มเชื้อชาติ กบฏคอมมิวนิสต์พม่า กบฏพม่าอิสระ และกบฏกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งกลุ่มต่างๆ เหล่านี้หลายกลุ่มได้อาศัยลักษณะภูมิประเทศต่างๆ ตั้งกล่าวที่อยู่ชายแดนไทยเป็นฐานในการซ่อนสุม และปฏิบัติการ จึงน่าที่จะต้องพิจารณาว่า เราควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะทำให้เกิดผลประโยชน์แก่สภาพพม่าและผลประโยชน์ของเรา และความมั่นคงของเราด้วย

๒. **ภาคใต้** ประเทศไทยเรามีช่องทางและเส้นทางติดต่อกับประเทศมาเลเซียได้หลายทาง และตลอดเวลาที่ผ่านมามีสัมพันธภาพอันดีระหว่างกัน มีการร่วมมือกันปราบผู้ก่อการร้ายที่อาศัยพื้นที่ภูเขา ซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างประเทศทั้งสองเป็นสถานที่หลบซ่อน และสร้างฐานปฏิบัติการตามบริเวณชายแดนทั้งสองฝ่าย อนึ่งแม้จะมีขบวนการ

แบ่งแยกดินแดน ซึ่งได้อาศัยลักษณะภูมิประเทศดังกล่าว แต่ประเทศมาเลเซียก็ยังยืนยันเสมอว่า มิได้รู้เห็นเป็นใจกับขบวนการแบ่งแยกดินแดนนี้ จึงน่าจะคงความไว้วางใจทางด้านนี้ไว้ นอกจากนั้นแล้วลักษณะของแหลมมะลายูมีรูปร่างแคบยาว คุณค่าของแหลมมะลายูอยู่ที่สิงคโปร์และช่องแคบสุมาตราซึ่งเป็นจุดบอดทางยุทธศาสตร์ประกอบกับภาคใต้เราซึ่งตั้งอยู่บนส่วนหนึ่งของแหลมมะลายู อาจจะถูกตัดขาดเป็นส่วน ๆ ได้ในระยะแรกของการสงคราม ทั้งนี้ฐานะทางภูมิศาสตร์กายภาพของมาเลเซียจะมีส่วนช่วยในการป้องกันการโจมตีอ่าวไทยด้านตะวันตกได้ การรักษาความสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างเรากับมาเลเซียให้ยั่งยืนสถาพรตลอดไป จึงย่อมเป็นผลดีแก่ความมั่นคงปลอดภัยของเราตลอดไป

๓. **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก** ลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพของทั้งสองภาคดังกล่าวแล้วย่อมส่งเสริมให้เกิดภัยที่จะคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศเราอย่างมาก ยิ่งด้านสัมพันธภาพระหว่างประเทศเรากับประเทศเพื่อนบ้านเหล่านี้เป็นไปอย่างไม่สม่ำเสมอด้วยแล้ว จึงทำให้เราต้องสร้าง

ความมั่นคงเพื่อให้เกิดขึ้นกับประเทศโดยการยึดถือการเป็นมิตรกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกันทางจ้านนี้เพื่อให้เกิดผลประโยชน์แก่เรา โดยการดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างเหมาะสม นอกจากนั้นแล้วเพื่อความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดินแดนภาคกลาง อันเป็นหัวใจสำคัญของประเทศ เราจำเป็นต้องสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับจังหวัดสำคัญที่อยู่โดยรอบที่จะรักษาพระนคร ซึ่งได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ สระบุรี ราชบุรี และปราจีนบุรี

๔. ลักษณะภูมิประเทศประเภทภูเขา แนวเขา และที่สูงที่มีอยู่ในภูมิภาคหลายแห่ง อาทิเช่นในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ นับว่าเอื้อต่อการต่อสู้แบบกองโจรของฝ่ายเสียเปรียบได้เป็นอย่างดี

๕. เมื่อก้าวโดยทั่วไป ลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศมิได้ส่งเสริมให้ประเทศเรา สามารถรับการโจมตีด้วยกำลังขนาดใหญ่ที่เหนือกว่ามากได้ ดังได้กล่าวมาแล้ว เราก็จำเป็นต้องแก้จุดอ่อนประการนี้เพื่อความเป็นอธิปไตยของเราตลอดไป

ทุกต้นเดือนอ่าน

โลกหนังสือ

นิตยสารสำหรับคนรักหนังสือ

หนังสือเล่มล่าสุด ของ ปาจารย์สาร

วิกฤตการณ์ทางเอกลักษณ์:บันทึกของคนรุ่นใหม่

คุณอ่านแล้วหรือยัง.....?